

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOG KANTONA

za 2018. godinu

Broj: 01-02-07-14-2-2034-6/18

Sarajevo, juni 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	7
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	9
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	10
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	10
7.1.1	Rashodi i izdaci	10
7.1.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	10
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	11
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	12
7.1.1.4	Kapitalni transferi	14
7.1.1.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	15
7.2	BILANS STANJA	15
7.2.1	Kratkoročna potraživanja	15
7.2.2	Stalna sredstva	15
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	16
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	16
8.	JAVNE NABAVKE	17
9.	SUDSKI SPOROVI	17
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	18
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	19
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu	20
	Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine	23

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2018. godinu (u daljem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvataju: bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, račun prihoda i rashoda, izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih i godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili greške kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Raspodjela namjenskih sredstava iz vodnih naknada jedinicama lokalne samouprave na području Hercegovačko-neretvanske županije/kantona u iznosu od 2.141.093 KM, izvršena je bez jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija, zbog čega nije u potpunosti osigurana njihova transparentna raspodjela što nije u skladu sa članom 3. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko - neretvanskog kantona za 2018. godinu (tačka 7.1.1.4 Izvještaja);**
2. **Nije izvršen popis obaveza, a samim tim ni usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, što nije u skladu sa odredbama člana 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i ostalim podzakonskim aktima (tačka 7.2.4 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 07.06.2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Budžet Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2018. godinu;
- Zakon o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2018. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o pravima izabranih dužnosnika i nositelja izvršnih dužnosti u institucijama vlasti Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- Zakon o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- Zakon o vodama Hercegovačko-neretvanskog kantona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano Zakonom o županijskim-kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima županijske-kantonalne uprave¹ iz 1998. godine.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o županijskim-kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima županijske-kantonalne uprave iz 2007. godine, definisano je da Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge stručne poslove koji se odnose na: poljoprivredu, ribarstvo, poljoprivredno zemljište, provedbu mjera poticajne politike u poljoprivredi, proizvodnju i otkup duhana, stručnu pomoć poljoprivrednicima, zaštitu i priznavanje sorti poljoprivrednog bilja, primjenu i promet sredstava za zaštitu bilja u poljoprivredi, proizvodnju i promet sjemena i drugog sadnog materijala, proizvodnju i promet vina i drugih proizvoda od vina i grožđa, unapređenje stočarstva, veterinarstvo, veterinarsko javno zdravstvo, veterinarsko-zdravstvenu preventivu, pregled, nadzor i kontrolu u prometu i proizvodnji, promet lijekova koji se upotrebljavaju u veterinarstvu, korištenje prirodnih bogatstava, izradu i praćenje istraživačkih projekata iz svih oblasti, sudjelovanje u utvrđivanju globalne strategije razvoja Županije/Kantona, izradu stručnih analiza i izvještaja, pripremu nacrtu zakona i drugih propisa iz svoje mjerodavnosti, obavljanje i drugih poslova iz svoje mjerodavnosti u skladu sa zakonom.

Poslovi iz nadležnosti i unutrašnja organizacija Ministarstva detaljnije su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada.

Ministarstvom rukovodi ministar Donko Jović, imenovan 23.09.2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Hrvatske mladeži bb.

Na dan 31.12.2018. godine u Ministarstvu je bilo 94 zaposlenih.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije. Prethodna revizija izvršena je u decembru 2018. godine, a završna u aprilu 2019. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH po prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva. U prethodnom periodu, u okviru revizije Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u daljem tekstu – Kanton), revidirane su i pojedine transakcije Ministarstva.

---

¹ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 4/98 , 1/02, 4/07 i 2/13

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

U cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava i radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje zakonskih propisa i internih akata.

Ministarstvo je donijelo samo određeni broj internih akata, kojima je uređeno postupanje uposlenika u skladu sa datim ovlaštenjima i odgovornostima, što nije dovoljno da se osiguraju svi potrebni uslovi za efikasno funkcionisanje sistema internih kontrola.

Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada, na čije je zadnje izmjene i dopune saglasnost dala Vlada Kantona 10.05.2017. godine, pored ostalog, utvrđena je unutrašnja organizacija, nadležnost organizacionih jedinica, način rada i rukovođenja i sistematizacija radnih mjesta sa opisom poslova za svakog službenika i namještenika. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva organizovane su osnovne organizacione jedinice, i to: Kabinet ministarstva, Sektor poljoprivrede, Sektor veterinarstva, Inspektorat, Uprava za šumarstvo, Uprava za vode, Zavod za zemljište i Zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu i zaštitu bilja. Pravilnikom je sistematizovano 130 radnih mjesta, a na datum bilansa u Ministarstvu je bilo 94 zaposlenih.

Pored Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada, doneseni su i slijedeći akti: Pravilnik o plaćama i naknadama, Pravilnik o reprezentaciji i darovima, Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma.

Međutim, Ministarstvo nije donijelo pravilnik o internim kontrolama, što nije u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH². Ovim aktom treba da se utvrde upravljački, administrativni i finansijsko-računovodstveni kontrolni postupci i procjene rizika, postupci informisanja, komuniciranja i nadgledanja, a sve radi osiguranja programskih ciljeva rada. Shodno tome, nije izvršena ni procjena rizika za značajnije i specifične procese iz djelokruga i nadležnosti Ministarstva. Iako ovo Ministarstvo ima specifičnih poslovnih događaja, isto nije donijelo ni vlastite računovodstvene politike, što nije u skladu sa članom 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor³. Napominjemo da računovodstvene politike nisu donesene ni na nivou Kantona.

Na osnovu Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i u skladu sa članom 7. stav (1) Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵, ministar je 12.12.2018. godine imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2018. godinu sačinjen je i dostavljen Ministarstvu finansija Kantona Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u daljem tekstu – Ministarstvo finansija) 28.02.2019. godine.

Naši nalazi ukazuju da sistem internih kontrola nije u dovoljnoj mjeri uspostavljen u svim procesima rada, vezanim za obavljanje poslova iz nadležnosti, a posebno: u dijelu finansijskog izvještavanja, obračuna naknada uposlenicima po osnovu angažmana u komisijama, nadzora i kontrole novčanih poticaja, odobravanja i raspodjele tekućih i kapitalnih transfera, kao i kod godišnjeg popisa.

Iz naprijed navedenog proizilazi da **Ministarstvo nije uspostavilo sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.** Standardi interne kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH⁶ nalažu da isti treba da budu obavezna osnova svim korisnicima javnih sredstava pri izradi podzakonskog okvira radi

---

² „Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 13/14, 9/14, 8/15, 91/15, 102/15

³ „Službene novine FBiH“, broj: 58/16

⁴ „Službene novine FBiH“, broj: 38/16

⁵ „Službene novine FBiH“, broj: 6/17

⁶ „Službene novine FBiH“, broj: 75/16

ostvarivanja njihovih ciljeva i stvaranja uslova za etički uređeno, ekonomično, efikasno i efektivno poslovanje.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti i ista je 15.03.2019. godine dostavljena nadležnom Ministarstvu finansija.

Preporuka:

- **Donijeti Pravilnik o internim kontrolama i uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa odredbama članova 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Za sve ostale naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Interna revizija

U Kantonu još uvijek nije uspostavljena interna revizija, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁸. Napominjemo da je Vlada Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u daljem tekstu – Vlada Kantona) još 2011. godine, donijela Odluku o osnivanju Ureda za internu reviziju Kantona kao samostalne službe Vlade Kantona. Međutim, navedena odluka nije ni realizovana, uz napomenu, da je ista donesena prije donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH iz 2016. godine i Pravilnika o uspostavljanju jedinice za internu reviziju u javnom sektoru FBiH.

Prevencija korupcije

Strategija Kantona za borbu protiv korupcije 2016 – 2020. godine i Akcioni plan za provođenje iste, usvojeni su odlukom Vlade Kantona iz novembra 2016. godine⁹. Odlukom Vlade Kantona¹⁰ iz 2016. godine i izmjenom iste, imenovano je Radno tijelo za borbu protiv korupcije, sa zadatkom praćenja realizacije Strategije, obavještanja o poduzetim aktivnostima na implementaciji iste i uspostavljanje mehanizma efikasne saradnje i koordiniranje sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordiniranje borbe protiv korupcije.

Ministar je rješenjem od 30.12.2016. godine, odredio lice za koordinaciju i saradnju s Radnim tijelom za borbu protiv korupcije Kantona.

Aktivnosti Radnog tijela u 2018. godini, kao i prethodne godine, u najvećem dijelu odnosile su se na edukaciju članova istog tijela u vlastitoj organizaciji i od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

U 2018. godini, Ministarstvo je obavljalo slijedeće poslove iz nadležnosti:

Sektor poljoprivrede, pored ostalog, obavljao je upravne i druge stručne poslove vezane za praćenje, razvoj i unapređenje proizvodnje u ratarstvu, povrtlarstvu, stočarstvu, ribarstvu, voćarstvu, vinogradarstvu, vinarstvu, te poslove vezane za ostvarivanje potpora u poljoprivrednoj proizvodnji.

Sektor veterinarstva obavljao je poslove vezane za praćenje zdravstvenog stanja životinja, upravne i normativne aktivnosti, analitičke i informativne djelatnosti.

Zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu i zaštitu bilja obavljao je poslove koji se odnose na provedbu projekta PESCAR, u sklopu Programa Interreg prekogranična saradnja HR-BH-CG 2014-2020., kao i poslove vezane za poticaje u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Inspektorat je obavljao poslove inspekcije u okviru djelokruga i nadležnosti.

---

⁷ „Službene novine FBiH“, broj: 47/08 i 101/16

⁸ „Službene novine FBiH“, broj: 82/13 i 74/14

⁹ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 10/16

¹⁰ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 3/16 i 5/17

Uprava za šumarstvo u najvećem dijelu obavljala je poslove osiguranja neposredne zaštite državnih šuma putem čuvarske službe, obzirom da u nedostatku federalnog zakona, u ovom Kantonu nije stvoren pravni okvir koji bi regulisao poslove i nadležnosti u oblasti šumarstva. Naime, za razliku od ostalih kantona, Kanton još uvijek nije donio kantonalni zakon iz oblasti šuma. Iako je Ministarstvo pripremilo prijedlog zakona 2016. godine, isti još uvijek nije donesen, što za posljedicu pored ostalog ima i znatan pad prihoda od naknada za šume. U obrazloženju predmetnog nacrta zakona navedena je procjena da su posljedica njegovog nedonošenja godišnji prihodi Budžeta Kantona i jedinica lokalne samouprave od naknade za šume manji za cca 3.000.000 KM.

U nadležnosti Ministarstva su i koncesije iz oblasti voda i zemljišta.

Uprava za vode nadležna je za koncesije iz oblasti vodoprivrede, dok su u nadležnosti Zavoda za zemljište koncesije po osnovu korištenja poljoprivrednog zemljišta, uključujući i zakup zemljišta.

U Kantonu nije uspostavljen registar zaključenih ugovora o datim koncesijama koji je prema Zakonu o koncesijama Hercegovačko-neretvanske županije-kantona¹¹ u nadležnosti Ministarstva finansija, obzirom da isto ministarstvo još uvijek nije donijelo Pravilnik o načinu vođenja registra ugovora o koncesijama, kako je propisano članom 37. naprijed navedenog Zakona. Ono što je značajno napomenuti je da, prema članu 57. stav (2) istog zakona, **nadzor nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz ugovora o koncesiji sklopljenih u skladu sa ovim zakonom obavlja Ministarstvo finansija.**

S tim u vezi, prihodi od koncesija, kao i ostali namjenski prihodi prate se i evidentiraju kod organizacione jedinice Trezor, pri Ministarstvu finansija. U Ministarstvu vode samo pomoćnu evidenciju na osnovu uplata, ali ne vrše obračun, niti vode evidenciju o obavezama koncesionara, obzirom da je isto, kako je već konstatovano, u nadležnosti Ministarstva finansija. Na kraju godine, neutrošena namjenska sredstva se stavljaju na raspolaganje, tj. prenose i evidentiraju kod Ministarstva na poziciju razgraničenih prihoda. Ministarstvo polugodišnje od Ministarstva finansija samo dobiva pregled uplata od koncesionara po osnovu koncesionih naknada, ali nema pomoćnu evidenciju o svim ugovorima o koncesijama koje su na osnovu datih ovlaštenja u ranijem periodu zaključile općine.

Uprava za vode obavljala je upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na korištenje voda, zaštitu voda, provođenje postupaka za dodjelu koncesija, kao i ostale poslove.

Prema prezentiranim podacima iz pomoćnih evidencija Uprave za vode, zaključno sa 31.12.2018. godine zaključeno je 11 koncesionih ugovora iz oblasti vodoprivrede. Svi ugovori o dodjeli koncesije zaključeni su u ranijem periodu, prije predmetnog izvještavanja. Prema prezentiranim podacima, godišnje koncesione naknade uplaćuju samo dva koncesionara ("Hercegovačka pivovara" d.o.o. Mostar i Hotel "Sunce" d.o.o. Neum). Ostalih devet još uvijek ili nije izgradilo potrebne objekte ili nije pribavilo sve potrebne akte i dokumente. Radi se o malim hidroelektranama na rijeci Neretvi, na području općina Jablanica i Prozor-Rama.

Ova dva koncesionara su po osnovu tekućih koncesionih naknada za 2018. godinu uplatila sredstva u ukupnom iznosu od 23.569 KM, od čega je 12.963 KM ili 55% pripalo jedinicama lokalne samouprave, a 10.606 KM ili 45% Kantonu.

Pored zaključenih ugovora o koncesijama koje je u ime Vlade Kantona zaključilo Ministarstvo, na području Kantona u ranijem periodu dodijeljene su koncesije od strane jedinica lokalne samouprave, po osnovu odluka o prenosu nadležnosti. Naime, Vlada Kantona je na osnovu ranijeg Zakona o koncesijama¹², odlukom iz 2004. godine, dala saglasnost jedinicama lokalne samouprave za provođenje postupka dodjele koncesija za izgradnju mini hidroelektrana (mHE) na svom području, snage manje od 5 MW. S tim u vezi, koncesor, Općina Prozor-Rama, zaključila je sedam ugovora o koncesiji, od kojih su tri mHE u pogonu, a četiri u fazi ishođenja akata građenja. U 2018. godini, u Budžet Kantona po osnovu tekuće koncesione naknade od tri koncesionara sa područja ove općine uplaćeno je 9.918 KM. Općina Konjic zaključila je 10 ugovora o koncesiji, kojima je planirana gradnja 38 mHE, od čega su samo tri ugovora aktivna (tri mHE u pogonu), a sedam ugovora još uvijek nije aktivno, obzirom da je za 35 mHE u fazi ishođenja akata građenja. Napominjemo da su ovi ugovori zaključeni u periodu od 2004. do 2009. godine. Prema izjavama odgovornih lica i prezentiranim podacima, Općina Konjic do sada uopće nije izvještavala o uplatama ovih koncesionara, niti je Kantonu prenosila dio pripadajućih sredstava. Općina Neum je nakon provedenog postupka 2014.

¹¹ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ broj: 1/13, 7/16, 6/18

¹² „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ broj: 2/03, 1/06

godine postala koncesor i potpisala Ugovor o dodjeli koncesije na pomorskom i javnom dobru sa koncesionarom HTP "Neum" d.o.o. Neum. Tekuća koncesiona naknada na godišnjem nivou iznosi 18.718 KM. Međutim, ni ova općina nije Kantonu uplatila pripadajući dio, koji zaključno sa 31.12.2018. godine iznosi 42.116 KM. Krajem 2014. godine, Odluka o davanju saglasnosti jedinicama lokalne samouprave iz 2004. godine, stavljena je van snage, ali su ranije zaključeni ugovori na snazi.

Još uvijek nisu zaključeni koncesioni ugovori sa javnim elektroprivrednim preduzećima po osnovu korištenja hidroakumulacija na rijeci Neretvi. Neovisno o tome, JP "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo i JP "Elektroprivreda HZ-HB" d.d. Mostar su i u 2018. godini, po osnovu korištenja hidroakumulacija, u Budžet Kantona uplatili 14.859.059 KM. Ova sredstva nemaju posebnu namjenu, već imaju tretman javnih prihoda. Osnov za obračun naknada je član 21. stav (2) Zakona o vodama Hercegovačko-neretvanske županije-kantona¹³, prema kojem se korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i druge pogonske namjene smatra korištenjem vode kao prirodnog bogatstva od posebnog značaja za Kanton. Shodno tome, prema članu 74. stav (1) istog Zakona, za korisnike općih dobara definisanih u prethodno navedenom članu koji iste koriste bez plaćanja koncesione naknade, a svoju djelatnost obavljaju na području Kantona, utvrđena je obaveza plaćanja kantonalne naknade od posebnog značaja za Kanton.

Zavod za zemljište obavljao je poslove vezane za praćenje stanja i prikupljanja podataka o načinu korištenja poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, utvrđivanje uslova i postupak davanja ovog zemljišta u zakup i koncesiju.

Zavod je u proteklom periodu zaprimao zahtjeve fizičkih i pravnih lica za dodjelu koncesija, putem samoinicijativnih ponuda za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Zahtjeve su dostavljala lica sa područja općina Čitluk, Čapljina i Stolac. Nakon provedenih procedura, dodjeljivani su ugovori o koncesijama. Odluke o dodjeli koncesija donosila je Vlada Kantona, dok je ovlaštenja za zaključivanje ugovora dobilo Ministarstvo.

Osim ugovora o koncesijama, zaključivani su i ugovori o zakupu poljoprivrednog zemljišta na području općina Stolac, Čapljina i Ravno na periode od tri do 25 godina.

Na području ove tri općine zaključeno je 49 ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta ukupne površine od 1.061,997 ha i po tom osnovu u Budžet Kantona je u periodu od 2015. do 2018. godine uplaćeno ukupno 174.677 KM. Manji dio sredstava u iznosu od 9.029 KM još uvijek nije uplaćen.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom Kantona za 2018. godinu¹⁴ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 8.647.650 KM. U drugoj polovini 2018. godine izvršene su dvije izmjene i dopune Budžeta¹⁵, kojima su prvobitno odobrena sredstva povećana za 3.433.375 KM. Povećanje se u najvećem dijelu odnosilo na odobrena namjenska sredstva vodoprivrednih naknada i naknada za šume. Od ukupno odobrenih sredstava za 2018. godinu u iznosu od 12.081.278 KM, najveći dio u iznosu od 5.110.579 KM odnosio se na kapitalne transfere. Tekući transferi odobreni su u iznosu od 3.123.929 KM, plaće i naknade troškova zaposlenih 2.372.000 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 701.844 KM, izdaci za materijal i usluge 568.826 KM i doprinosi poslodavca 204.100 KM.

Napominjemo da Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu nije jasno i precizno utvrđen način izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka budžeta, uključujući prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava (tekućih i kapitalnih transfera), kako je predviđeno odredbama člana 7. Zakona o budžetima u FBiH.

Prilikom izvještavanja, Ministarstvo je dostavljalo periodične obrasce Ministarstvu finansija, ali isti nisu u potpunosti sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹⁶ Naime, Obrazac 9. – Izvještaj o namjenskom utrošku transfera ne sadrži podatke o namjenskom utrošku sredstava svih transfera, niti je uz isti sačinjeno i tekstualno obrazloženje o namjenskom utrošku sredstava ili razlozima zbog kojih nisu utrošena kako je propisano članom 16. Pravilnika.

¹³ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ broj: 6/13, 7/16, 6/18

¹⁴ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ broj: 13/17

¹⁵ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ broj: 8/18, 10/18

¹⁶ „Službene novine FBiH“, broj: 69/14, 14/15, 4/16 i 19/18

Godišnji finansijski izvještaji za 2018. godinu sačinjeni su i dostavljeni nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

Međutim, **isti ne sadrže i Analizu iskaza – tekstualni dio izvještaja**, propisan članovima 19. i 30. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Izvještaj o radu Ministarstva za 2018. godinu sačinjen je i u roku dostavljen Vladi Kantona, koja ga je usvojila odlukom od 19.03.2019. godine.

Preporuka:

- **Prilikom izvještavanja, sačinjavati periodične obrasce i godišnji računovodstveni izvještaj u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi i izdaci

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2018. godinu iskazano je izvršenje u iznosu od 8.729.236 KM. U odnosu na odobreni Budžet (12.081.278 KM) izvršenje je 72,25%, a u odnosu na prethodnu godinu (8.159.677 KM) izvršenje je veće za 6,98%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih 2.276.149 KM (26,07%), doprinosi poslodavca 198.518 KM (2,27 %), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 481.148 KM (5,52%), tekući transferi 2.532.156 KM (29,01%), kapitalni transferi 2.817.885 KM (32,28%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava 423.380 KM (4,85%).

7.1.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih u ukupnom iznosu od 2.276.149 KM čine bruto plaće i naknade plaća i naknade troškova zaposlenih.

- Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 1.890.652 KM.

Plaće i naknade državnih službenika i namještenika Ministarstva utvrđene su Pravilnikom o plaćama i naknadama uposlenika iz 2008. godine sa izmjenama i dopunama istog iz 2009. i 2013. godine.

Na nivou Kantona nije donesen zakon o plaćama i naknadama uposlenih u organima vlasti kantona, kako je propisano odredbama člana 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH¹⁷. Osnovice i koeficijenti za obračun plaća i naknada izabranih dužnosnika i nositelja izvršnih funkcija utvrđeni su Zakonom o pravima izabranih dužnosnika i nositelja izvršnih funkcija u institucijama vlasti Hercegovačko – neretvanskog kantona¹⁸, a državnih službenika i namještenika odlukama Vlade, i to Odlukom o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u tijelima državne službe Kantona¹⁹ i Odlukom o izmjeni i dopuni odluke o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u tijelima državne službe Kantona²⁰. Ovim odlukama osnovica za obračun plaća rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika iznosi 60% prosječne neto plaće isplaćene po zaposleniku u FBiH u protekla tri mjeseca. Zaključkom Vlade Kantona od 29.01.2018. godine, utvrđeno je da će osnovica za obračun plaća za sve korisnike Budžeta Kantona u 2018. godini iznositi 477 KM. Izuzetak je osnovica za obračun plaća izabranim dužnosnicima i nositeljima izvršnih funkcija u institucijama vlasti Kantona, te savjetnicima, koja je utvrđena u iznosu od 142,80 KM.

Iz naprijed navedenog proizilazi da osnovice i koeficijenti za obračun plaća državnih službenika i namještenika nisu usklađeni sa odredbama člana 59. i 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

¹⁷ „Službene novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

¹⁸ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 9/07 i 1/08

¹⁹ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 4/08, 5/08, 12/08 i 1/09

²⁰ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 4/08, 5/08 i 1/09

Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu utvrđeno je da su naknade koje nemaju karakter plaća za uposlene kod korisnika Budžeta Kantona regulisane Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća²¹. Međutim, utvrđivanje prava i visine, te obračun i isplata naknada nisu vršene u skladu sa navedenom uredbom, već prema važećim federalnim propisima.

- Naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 385.497 KM, čine naknade za topli obrok 175.974 KM, troškovi prijevoza 119.342 KM, regres za godišnji odmor 41.078 KM, naknade u slučaju ostalih bolesti 20.299 KM, pomoći u slučaju smrti 20.274 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 8.330 i ostale naknade 200 KM. Nismo utvrdili nepravilnosti kod obračuna ovih naknada.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu 481.148 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (342.254 KM) povećanje za 40,58%. Iste čine izdaci za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine u iznosu od 169.408 KM, izdaci za ugovorene i druge posebne usluge 139.052 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 63.188 KM, komunikacijske i komunalne usluge 35.125 KM, usluge prijevoza i goriva 24.083 KM, energija 21.660 KM, tekuće održavanje 15.739 KM, putni troškovi 7.727 KM, te osiguranje i bankarske usluge 5.166 KM. Tokom godine na ovoj poziciji evidentirani su izdaci za projekt PESCAR (Pesticide Control and Reduction), koji su refundirani iz Programa Interreg IPA CBC HR-BiH-CG od strane Evropske unije.

- Izdaci za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine u najvećem dijelu odnosi se na zakup poslovnog prostora u kojem Ministarstvo obavlja poslove iz nadležnosti. Radi se o prostoru od 1.073 m², za koji se plaća mjesečni najam u iznosu od 13.000 KM, po ugovoru iz 2012. godine i aneksu istog iz 2015. godine.

- Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge odnose se na usluge ispitivanja okoline 49.242 KM, izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremeni rad – ugovori o djelu 25.355 KM, izdaci za rad u komisijama 22.050 KM, usluge reprezentacije 9.918 KM, usluge stručnog obrazovanja 7.705 KM i ostale usluge po različitim osnovama 24.782 KM.

- Izdaci za usluge ispitivanja okoline odnose se usluge laboratorijskih analiza na ostatke pesticida u tlu i biljnom materijalu. Nabavka usluga izvršena je na osnovu Sporazuma o partnerstvu za projekt PESCAR, u skladu sa odredbama Praktičnog vodiča kroz procedure ugovaranja pomoći EU trećim zemljama PRAG.

- Izdaci za ugovore o djelu zaključeni su jednokratno, za tačno definisane poslove s utvrđenim rokovima. Radi se o dva ugovora. Izdaci po osnovu ugovora koji je zaključen u sklopu projekta PESCAR iznosili su 22.355 KM, dok je drugi ugovor u iznosu od 3.000 KM zaključen za usluge prijevoda. Sredstva su refundirana iz Programa Interreg IPA CBC HR-BiH-CG.

- Izdaci za rad komisija iskazani u neto iznosu 22.050 KM, u najvećem dijelu nastali su po osnovu obavljanja poslova iz nadležnosti Ministarstva. Ove poslove uglavnom su obavljali uposlenici, angažovani u komisijama na osnovu rješenja ministra.

Obračun naknada uposlenicima po osnovu angažmana u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav (1) i (2) tačka 4) Zakona o porezu na dohodak²² i članovima 8. stav (1), 11. stav (1) i (2) i 12. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak²³, obzirom da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

Napominjemo da je naprijed navedenim članovima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade uposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu

²¹ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 02/05, 10/07 i 9/08

²² „Službene novine FBiH“ broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

²³ „Službene novine FBiH“ broj:67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18

na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima²⁴ i odredbama članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa²⁵.

Preporuke:

- **Preispitati opravdanost isplate naknada uposlenicima po osnovu angažmana u komisijama;**
- **U svim slučajevima angažmana uposlenika u komisijama za koje se odobravaju naknade, porez i doprinose obračunavati u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 10. i 11. Zakona o doprinosima i njihovim provedbenim aktima, obzirom da iste imaju karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti.**

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 2.532.156 KM. Najveći dio u iznosu od 2.031.632 KM odnosi se na subvencije javnim preduzećima. Ostale transfere čine transferi drugim nivoima vlasti i fondovima 487.925 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama 8.550 KM i transferi pojedincima 4.049 KM.

- Subvencije javnim preduzećima najvećim dijelom odnose se na poticaje za poljoprivredu 1.198.178 KM, transfer JP ŠGD „Šume Hercegovačke – neretvanske“ d.o.o. Mostar 470.000 KM, transfer JU Veterinarski zavod Mostar 320.000 KM, te subvencije za veterinarstvo 43.454 KM.

- Poticaji za poljoprivredu realizovani su na osnovu Zakona o novčanim potporama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno – prerađivačkoj proizvodnji²⁶ i Programa utroška sredstava za novčane potpore u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji s kriterijima raspodjele sredstava „Poticaj za poljoprivredu“ za 2018. godinu. Opći i posebni kriteriji koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva za ostvarenje novčane podrške, postupak za ostvarenje novčane podrške, potrebna dokumentacija i obrasci, način isplate, te obaveze koje podnosioci zahtjeva moraju ispunjavati prije i nakon primitka novčane podrške, utvrđeni su Naputkom o načinu i uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji za 2018. godinu²⁷.

Program utroška sredstava „Poticaj za poljoprivredu“ u iznosu od 1.200.000 KM usvojen je Odlukom Vlade Kantona 04.05.2018. godine. Odluku o izmjenama i dopunama navedenog Programa, Vlada Kantona, je na prijedlog Ministarstva donijela 12.12.2018. godine. Istom odlukom povećani su prvobitno utvrđeni iznosi po modelu biljne i animalne proizvodnje, s ciljem da se planirana sredstava Budžetom Kantona za 2018. godinu u potpunosti realizuju. Ministar je rješenjem imenovao komisiju za provođenje postupka po zahtjevima klijenata za novčani poticaj u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, čiji je zadatak bio da utvrdi sve zahtjeve klijenata za ostvarenje novčanog poticaja, te sačini prijedlog klijenata koji su ispunili opće i posebne uslove za dodjelu poticaja. U skladu sa naprijed navedenim Naputkom i izmjenama istog, komisija je izvršila obradu svih zaprimljenih zahtjeva i od ukupno 1792 zahtjeva, odlukama je odobreno 1713 zahtjeva aplikantata, 74 zahtjeva su odbijena, dok su tri aplikanta odustala od podnesenog zahtjeva za novčani poticaj. Za svaku vrstu modela biljne i animalne proizvodnje, ministar je donio odluku o odobravanju isplate novčanih podrški klijentima koji su ispunili uslove za dodjelu novčanih poticaja. Isplata novčanih poticaja korisnicima koji su ispunili uslove izvršena je najvećim dijelom u 2019. godini, s obzirom na to da su odluke o odobravanju isplata donesene krajem tekuće godine, kada su i knjigovodstveno evidentirane.

Ministarstvo je 28.01.2019. godine dostavilo Vladi Kantona Izvještaj o realizaciji kantonalnih novčanih poticaja za 2018. godinu, koji je usvojen odlukom od 12.03.2019. godine.

Izvještaj nije sačinjen u skladu sa članom 39. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu, s obzirom da isti ne sadrži analizu ostvarenih efekata i postignutih ciljeva po programu.

U skladu s članom 25. Zakona o novčanim podrškama, inspekcijski nadzor za provođenje ovog programa obavljaju kantonalni poljoprivredni inspektori. U 2018. godini obavljene su 94 kontrole o

²⁴ „Službene novine FBiH“ broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

²⁵ „Službene novine FBiH“ broj: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

²⁶ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 2/13

²⁷ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 5/18

ispunjavanju uslova za ostvarivanje federalnih i kantonalnih novčanih poticaja. U 2019. godini, do momenta okončanja predmetne revizije obavljene su 52 redovne kontrole utroška sredstava novčanog poticaja za primarnu poljoprivrednu proizvodnju i izdata su dva rješenja o povratu dijela novčanih sredstava.

Ne možemo potvrditi da je uspostavljen potreban i adekvatan nadzor i kontrola u skladu sa Zakonom o novčanim potporama i usvojenim Programom utroška sredstava, s obzirom na to da je u 2018. godini od ukupno odobrenih 1.713 zahtjeva aplikantata, izvršen nadzor samo nad 5% korisnika.

Preporuka:

- ***Pojačati aktivnosti na provođenju kontrole i inspeksijskog nadzora nad klijentima u fazi proizvodnje i dodijeljenim poticajnim sredstvima.***

- Transferi drugim nivoima vlasti odnose se na transfere koji su odlukama Vlade i programima utroška sredstava vodnih naknada dodijeljena jedinicama lokalne samouprave na području Kantona.

Odlukom Vlade o usvajanju Programa utroška sredstava sa pozicije „Namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2018. godinu, planirana su sredstva za manje i hitne intervencije u iznosu 145.000 KM, a prema zahtjevima jedinica lokalne samouprave. Najveći dio u iznosu od 110.000 KM dodijeljena su Gradu Mostaru na osnovu tri zahtjeva za projekte: „Vodospremnik sa nadstrešnicom u naselju Goranci“ 65.000 KM, „Proširenje i zaštita izvorišta vode u mjestu Podgorje“ 30.000 KM i za čišćenje korita potoka Livčine i Vrbe 15.000 KM. Sredstva su dodijeljena i općinama: Jablanica 17.000 KM za projekat zaštite vodotoka, Čapljina 15.000 KM za Monografiju „Kuda voda teče“ i Čitluk 3.000 KM za projekat „Bušotina Biletići polje“.

Programom utroška sredstava nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava, a sredstva su dodijeljena samo na osnovu zahtjeva ovih jedinica lokalne samouprave. Ovakav način raspodjele sredstava ostavlja mogućnost subjektivnog odlučivanja, a samim tim utiče i na transparentnu raspodjelu sredstava što nije u skladu sa članom 3. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu. Pored toga, nismo se uvjerali da se radi o manjim hitnim intervencijama, kako je to predviđeno Programom utroška sredstava.

Ministarstvo je sa Gradom Mostarom i općinama zaključilo ugovore o namjenskom prenosu sredstava za sufinansiranje projekata kojim su definisana međusobna prava i obaveze. Ugovorima nije utvrđen rok za izvođenje radova, odnosno realizacije obaveza proisteklih ugovorom. Ministarstvo je u martu 2019. godine Gradu Mostaru i općinama uputilo zahtjev za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Do okončanja predmetne revizije, isti nisu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, niti su pismeno obavijestili o razlozima nedostavljanja izvještaja. Izuzetak je Općina Čapljina, koja je samo obavijestila Ministarstvo da projekat nije okončan.

Odlukom Vlade o usvajanju Programa podrške i utroška sredstava transfera u oblasti poljoprivrede, izvršena je raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave u iznosu od 90.000 KM za podršku poljoprivrednim sajmovima, manifestacijama i izložbama od značaja za Kanton. **Ministarstvo nije učestvovalo u raspodjeli sredstava prema kriterijima utvrđenih Programom, nego su sredstva dodijeljena u iznosima koje je odlukom utvrdila Vlada Kantona.** Korisnici sredstava dostavili su izvještaje o realizaciji dodijeljenih novčanih sredstava s priloženim dokazima o utrošenim sredstvima. **Za navedeni Program, Ministarstvo nije sačinilo i dostavilo Ministarstvu finansija i Vladi Kantona Izvještaj o provedenim aktivnostima i ostvarenim efektima u skladu sa članom 39. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu.**

Preporuke:

- ***Raspodjelu sredstava tekućih transfera vršiti na osnovu prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija;***
- ***Po završetku realizacije projekata izvršiti kontrolu namjenskog utroška sredstava u skladu sa zaključenim ugovorima;***
- ***Izvještaje o provedenim aktivnostima i ostvarenim efektima dostavljati Vladi Kantona u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Kantona.***

7.1.1.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 2.817.885 KM. Ovi transferi se u najvećem dijelu, u iznosu od 2.810.385 KM, odnose na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti, a preostalih 7.500 KM na transfere neprofitnim organizacijama.

- Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti odnose se na utrošak namjenskih sredstava vodnih naknada, koja se realizuju Programom utroška sredstava kojeg usvaja Vlada Kantona. Ministarstvo je krajem 2017. godine uputilo svim općinama na području Kantona i Gradu Mostaru poziv za dostavljanje prijedloga projekata radi izrade Programa utroška sredstava iz vodnih naknada za 2018. godinu. Nakon dostavljanja prijedloga za 49 prioriternih projekata u iznosu 11.857.900 KM, Ministarstvo je pristupilo odabiru projekata koji će se sufinansirati u 2018. godini. Kako su iskazane potrebe općina i Grada Mostara u značajnoj mjeri prevazilazile realne mogućnosti, Ministarstvo je sa predstavnicima općina i Grada Mostara, te njihovim saradnicima zajednički odabralo one projekte koji su tehnički spremni za realizaciju u ovoj godini i za koje je realno očekivati da se može zatvoriti finansijska konstrukcija.

Na prijedlog Ministarstva, Vlada kantona je 27.07.2018. godine usvojila Program utroška sredstava „Namjenska sredstava vodnih naknada“ u iznosu 5.103.078 KM. Sredstva su planirana za realizaciju 20 novih projekata u iznosu 2.141.093 KM, a 2.961.985 KM za 29 projekata iz prethodnih godina.

Programom utroška sredstava definisani su kriteriji na osnovu kojih se vršila raspodjela sredstava prema općinama i Gradu Mostar, i to: kriterij moguće realizacije u okviru fiskalne godine, princip solidarnosti, broj stanovnika u općini/gradu, visina prikupljenih vodnih naknada iz predmetne općine/grada, značaj predmetnog projekta za dvije ili više općina.

Smatramo da navedeni kriteriji za raspodjelu sredstava utvrđeni Programom nisu u potpunosti jasno utvrđeni i mjerljivi, obzirom da ovakav način raspodjele sredstava ostavlja mogućnost subjektivnog odlučivanja i nije zasnovan na principu transparentnosti, kako se zahtjeva članom 3. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu. Također, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdio ovakav način raspodjele sredstava, odnosno selekcija projekata, te visina dodijeljenih sredstava.

Po usvajanju Programa utroška sredstava, Ministarstvo je zaključilo ugovore sa općinama i Gradom Mostarom, kojima su definisana međusobna prava i obaveze. Obaveza za plaćanje u najvećoj mjeri uslovljena je okončanjem izvođenja radova. Međutim, ugovorima nisu utvrđeni rokovi izvođenja istih.

Ministarstvo je u februaru 2019. godine dostavilo Vladi Kantona Informaciju o izvršenju Programa utroška sredstava za 2018. godinu, koja ju je usvojila odlukom od 12.03.2019. godine. Ista nije u potpunosti sačinjena u skladu sa članom 39. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu, s obzirom na to da ne sadrži analizu ostvarenih efekata i postignutih ciljeva po programu.

Od ukupno realizovanih sredstava u iznosu od 2.810.384 KM, veći dio u iznosu od 1.781.093 KM odnosi se na novoplanirane projekte iz 2018. godine, a 1.029.291 KM na obaveze stvorene programima utroška iz ranijih godina. I pored toga, značajan dio ugovorenih radova iz ranijih godina još uvijek nije okončan (1.932.694 KM). Kao razloge koji otežavaju realizaciju istih, u Ministarstvu navode kasno donošenje programa utroška, ali i procedure javnih nabavki.

Shodno naprijed konstatovanom, Ministarstvo je raspodjelu sredstava vodnih naknada za 2018. godinu u iznosu od 2.141.093 KM, vršilo bez jasno definisanih i mjerljivih kriterija, a samim tim nije osigurana ni transparentna raspodjela sredstava kako je propisano članom 3. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2018. godinu.

Preporuka:

- *Raspodjelu sredstava kapitalnih transfera vršiti na osnovu prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija, kako bi se mogla izvršiti pravilna ocjena i objektivno vrednovanje ponuđenih projekata.*

7.1.1.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 423.380 KM.

U 2018. godini nabavljena su stalna sredstva u obliku prava u vrijednosti od 281.561 KM i oprema u vrijednosti od 141.819 KM.

Stalna sredstva u obliku prava u vrijednosti od 281.561 KM odnose se na studije izvodljivosti.

Najznačajnije su usluge izrade Elaborata "Određivanje granice vodnog dobra na vodotocima II kategorije (Grad Mostar, vodotoci Jasenica, Radobolja i Rotimski potok; Općina Čitluk, vodotok Lukoč i Općina Konjic, vodotok Baščica), u vrijednosti 149.760 KM; usluge izrade projektnih zadataka određivanja granica vodnih dobara na vodotocima II kategorije u Gradu Mostaru i općinama Konjic, Jablanica i Čitluk u ukupnoj vrijednosti 34.340 KM; usluge procjene potreba i mogućnosti po pitanju vodoopskrbe Parka prirode „Blidinje“ u vrijednosti od 31.005 KM i detaljnog plana navodnjavanja naselja Dolumi u Općini Stolac u vrijednosti od 19.773 KM. Nabavke ovih usluga izvršene su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Svi ovi projekti i elaborati finansirani su iz namjenskih sredstava posebnih vodoprivrednih naknada.

Nabavljena oprema odnosila se na elektronsku opremu u vrijednosti 50.000 KM, laboratorijsku opremu u vrijednosti 45.276 KM, putničko vozilo u vrijednosti 29.999 KM i računarsku opremu u vrijednosti 16.544 KM. Nabavka elektronske opreme (40 komada elektronske lovke) i laboratorijske opreme (10 komada IMETOS IMT 200 + sensor temperature) odnosila se na projekat PESCAR, u sklopu INTERREG prekogranične saradnje HR-BH-CG 2014-2020. Za nabavku putničkog vozila od strane Ministarstva proveden je postupak javne nabavke, dok je postupak nabavke za računarsku opremu provela komisija Vlade Kantona.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu 165.381 KM. Ista se odnose na potraživanja po osnovu zakupa zemljišta u iznosu od 71.828 KM, date avanse dobavljaču "Geometrika" d.o.o. Grude u iznosu od 49.286 KM (25% ugovorenog iznosa), potraživanja po osnovu koncesija u iznosu od 35.279 KM, ribarstvo 7.000 KM i ostala potraživanja 1.988 KM.

7.2.2 Stalna sredstva

Na datum bilansa iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 693.599 KM, nabavne vrijednosti 1.959.592 KM i ispravke vrijednosti 1.265.993 KM.

Ministarstvo nije uspostavilo pomoćnu knjigu stalnih sredstava kako je predviđeno članom 20. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH²⁸ i članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH²⁹.

Stalna sredstva iskazana u bilansu stanja nisu usaglašena sa izvorima stalnih sredstava za 50.000 KM, što nije u skladu sa članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH³⁰.

Preporuke:

- **Uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava, u skladu sa članom 20. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;**

---

²⁸ Službene novine FBiH¹⁴ broj: 83/09

²⁹ „Službene novine FBiH“ broj: 34/14

³⁰ „Službene novine FBiH“ broj: 64/14

- **Izvršiti usklađivanje stanja sredstava sa stanjem izvora sredstava, kako je to propisano odredbama člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 5.477.170 KM.

Kratkoročne obaveze iskazane u iznosu od 1.749.982 KM, čine kratkoročne tekuće obaveze u iznosu 1.532.448 KM, dok se preostalih 217.534 KM odnosi na obaveze prema zaposlenima.

- **Kratkoročne tekuće obaveze** u najvećem dijelu u iznosu od 980.179 KM, odnose se na obaveze po osnovu tekućih transfera, od čega se 930.179 KM odnosi na obaveze prema fizičkim licima, po osnovu poticaja za poljoprivredu, dok obaveze prema pravnim licima iznose 50.000 KM. Preostale kratkoročne tekuće obaveze čine obaveze po osnovu subvencija 244.667 KM, obaveze za kapitalne izdatke 201.664 KM, obaveze prema dobavljačima 99.434 KM i ostale obaveze 6.504 KM. Kratkoročne tekuće obaveze u odnosu na prethodnu godinu veće su za 656.998 KM, obzirom da su sredstva poticaja za poljoprivredu realizovana krajem godine, a isplata je izvršena u februaru 2019. godine.

- **Obaveze prema zaposlenima** u iznosu 217.534 KM, odnose se na obaveze po osnovu plaća i naknada troškova uposlenih za decembar 2018. godine.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 3.727.188 KM odnose se na razgraničene prihode po osnovu prenesenih neutrošenih namjenskih sredstava za vode, šume, rekultivaciju zemljišta, ribolovstvo i lovstvo. Napominjemo da se prikupljena sredstva po navedenim osnovama ne evidentiraju kod Ministarstva, već kod organizacione jedinice Trezor, u okviru Ministarstva finansija, gdje su i otvoreni namjenski podračuni. Na kraju godine, prikupljena, a neutrošena sredstva prenose se na razgraničene prihode Ministarstva, odnosno, stavljaju mu se na raspolaganje.

Za naprijed opisani način evidentiranja i postupanja sa namjenskim sredstvima ne postoji pisana procedura.

Razgraničeni prihodi po navedenim osnovama preneseni iz prethodne godine iznosili su 3.549.754 KM. U toku godine utrošeno je, a samim tim i oprihodovano 3.207.280 KM. Istovremeno, na datum bilansa, na ovu poziciju preneseno je 3.384.714 KM tokom godine uplaćenih, a neutrošenih sredstava. Struktura razgraničenih prihoda po navedenom osnovu na dan 31.12.2018. godine bila je sljedeća: neutrošena sredstva po osnovu vodnih naknada i koncesija za vode 2.741.535 KM, šuma 253.004 KM, rekultivacije zemljišta 651.692 KM, ribolovstva 64.730 KM i lovstva 16.227 KM.

Preporuka:

- **Pisanim procedurama urediti i definisati način evidentiranja i postupanja sa namjenskim prihodima.**

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Aktivnosti na godišnjem popisu započete su 19.11.2018. godine, kada je ministar donio Odluku o popisu osnovnih sredstava i novčanih potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2018. godine. Istoga dana, doneseno je i rješenje o imenovanju komisije za popis osnovnih sredstava i novčanih potraživanja na dan 31.12.2018. godine od pet članova. **U predmetnim aktima ne navodi se da treba izvršiti i popis obaveza.**

Komisija je 19.11.2018. godine donijela Plan rada i Poslovnik o radu. Nakon što je okončala planirane aktivnosti, komisija je 10.01.2019. godine sačinila Izvještaj o izvršenom popisu, koji je istoga dana dostavila ministru. U izvještaju se navodi da komisija nije utvrdila razlike, odnosno, odstupanja stvarnog stanja stalnih sredstava i sitnog inventara u odnosu na knjigovodstveno.

Odluku o usvajanju Izvještaja Komisije za popis osnovnih sredstava i novčanih potraživanja donio je Ministar, 11.01.2019. godine.

Uvidom u predmetni izvještaj i priloge, utvrdili smo da nije izvršen popis obaveza. Prezentiran je samo pregled obaveza preuzet iz knjigovodstvenih evidencija.

Napominjemo da su na datum bilansa iskazane kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 1.532.448 KM i obaveze prema zaposlenima u iznosu od 217.534 KM.

Obzirom da nije izvršen popis obaveza, samim tim nije bilo moguće provesti ni usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, kako je to propisano odredbama člana 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i član 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***Godišnji popis provoditi u potpunosti, na način da se utvrdi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvrši usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa odredbama člana 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i član 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2018. godinu donesen je 27.02.2018. godine. Prema tom Planu, planirane su nabavke u vrijednosti od 185.600 KM. U toku godine izvršene su tri izmjene i dopune Plana javnih nabavki. Uključujući sve te izmjene i dopune, planirane su nabavke u vrijednosti od 513.620 KM³¹. Najveći dio, u vrijednosti od 386.520 KM ili 75,25%, planirano je da će provesti komisija Ministarstva, dok će preostale nabavke u vrijednosti od 127.100 KM ili 24,75%, provesti komisija Vlade Kantona. Ova komisija provodi zajedničke, centralizovane nabavke za sve kantonalne budžetske korisnike. Radi se o nabavkama goriva, rezervnih dijelova, uredskog materijala, sredstava za čišćenje, pića i napitaka, usluga osiguranja, usluga održavanja vozila, informatičke i ostale opreme.

Prema prezentiranim podacima i izvještaju dostavljenom Agenciji za javne nabavke, Ministarstvo je provelo 13 postupaka u vrijednosti od 338.078 KM, od čega jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 197.145 KM, tri nabavke putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 100.433 KM i devet postupaka putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 40.500 KM.

Revidirali smo tri postupaka dodjele ugovora u vrijednosti od 266.924 KM, što predstavlja 79,19% u odnosu na ukupnu vrijednost zaključenih ugovora, od čega jedan otvoreni u vrijednosti od 197.145 KM i dva konkurentska u vrijednosti od 69.779 KM. Postupke provedene putem direktnih sporazuma nismo revidirali, već smo samo izvršili pregled i analizu predmeta nabavki.

Ministarstvo je Planom nabavki, predvidjelo nabavku za izradu elaborata: „Određivanje granice vodnog dobra na vodotocima II kategorije, za koju je provelo otvoreni postupak. Nakon što je pristigla samo jedna ponuda grupe ponuđača „Geometrika“ d.o.o. i „Geodet“ d.o.o., ista je prihvaćena kao najpovoljnija i zaključen je ugovor u vrijednosti 197.145 KM.

Revizijom provedenih postupaka putem konkurentskog zahtjeva, revidirali smo postupak „Nabavka motornog vozila, te nabavke „Dijagnostika bolesti pčelinjih zajednica za 2018. godinu“.

Nakon provedenog postupka nabavke motornog vozila, Ministarstvo je zaključilo ugovor sa GUMA M d.o.o. Mostar u vrijednosti 29.999 KM. Nabavka je izvršena u skladu sa ugovorom.

U postupku nabavke u predmetu „Dijagnostika bolesti pčelinjih zajednica za 2018. godinu“ zaključen je Ugovor sa JU „Veterinarski zavod HNK/Ž“ Mostar u iznosu 39.780 sa PDV-om.

Kod revidiranih postupaka nismo utvrdili nepravilnosti.

9. SUDSKI SPOROVI

U proteklom periodu vođeni su i okončani značajni sudski postupci. Najveći dio presuda odnosio se na tužbe iz radnih odnosa (razlike isplaćenih plaća, toplog obroka, regresa, noćni rad, prekovremeni rad i dr.).

Ministarstvo nije posjedovalo, niti posjeduje podatke o pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, kao ni evidencije o broju i vrijednostima ostalih postupaka po osnovu tužbi koje se

³¹ 513.620 KM – sve vrijednosti javnih nabavki date su sa uključenim PDV-om

vode protiv Ministarstva. Pravosnažne presude i izvršna sudska rješenja, zajedno sa svim presudama ostalih kantonalnih budžetskih korisnika, do decembra 2018. godine vodile su se u vanbilansnoj evidenciji Glavne knjige Trezora, gdje se odobrava njihovo izmirenje, odnosno, plaćanje.

Dana, 19.12.2018. godine Vlada Kantona donijela je Odluku o knjigovodstvenom evidentiranju obaveza po izvršnim sudskim rješenjima u bilansnim evidencijama Budžeta Kantona. Na osnovu iste odluke, pribavljenog mišljenja od Federalnog ministarstva finansija i Izmjena i dopuna Budžeta Kantona za 2018. godinu, izvršna sudska rješenja iz vanbilansne evidencije prenesena su i evidentirana na pripadajuće bilansne pozicije rashoda i obaveza, u skladu sa odredbama člana 76. Zakona o budžetima u Federaciji BiH.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo Komentar na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu, broj: 11-01-2140-4/18, od 24.05.2019. godine.

U Komentaru su data dodatna obrazloženja i izražena određena neslaganja na pojedine nalaze i preporuke vezane za isplatu naknada, obračun poreza i doprinosa uposlenicima po osnovu angažmana u komisijama, inspekcijskog nadzora nad klijentima u fazi proizvodnje i dodijeljenim poticajnim sredstvima, raspodjelu sredstava i kontrolu namjenskog utroška tekućih transfera utvrđenih Programom utroška sredstava od vodnih naknada za 2018. godinu, raspodjelu sredstava kapitalnih transfera, te realizaciju ugovora za predmet nabavke „Dijagnostika bolesti pčelinjih zajednica za 2018. godinu“.

Prihvatili smo i u Izvještaj inkorporirali dodatna obrazloženja i komentare vezane za predmet nabavke „Dijagnostika bolesti pčelinjih zajednica za 2018. godinu“.

Ostale komentare nismo prihvatili, jer za ista nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

**Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju**

Sead Čorbo, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Sead Čorbo, dipl.oec. – vođa tima

Murisa Dizdarić, bsc. ekonomije - član tima

Vedran Zovko, dipl.oec. - član tima

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu					
Naziv institucije: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)					
	0	0	0	0	0
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na platu i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0
Neplanirane uplate –prihodi	0	0	0	0	0
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0
II. RASHODI (od 1 do 7)					
	11.379.434	8.305.856	7.999.594	-3.073.578	0
1. Plate i naknade troškova zaposlenih	2.372.000	2.276.149	2.346.097	-95.851	95,96
Bruto plate i naknade plata	1.934.000	1.890.652	1.964.669	-43.348	97,76

	Naknade troškova zaposlenih	438.000	385.497	381.428	-52.503	88,01
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	204.100	198.518	206.290	-5.582	97,27
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	568.826	481.148	342.254	-87.678	84,59
	Putni troškovi	9.150	7.727	7.126	-1.423	84,45
	Izdaci za energiju	23.355	21.660	19.453	-1.695	92,74
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	39.459	35.125	35.740	-4.334	89,02
	Nabavka materijala i sitnog inventara	75.600	63.188	28.060	-12.412	83,58
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	31.000	24.083	17.819	-6.917	77,69
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	171.800	169.408	169.231	-2.392	98,61
	Izdaci za tekuće održavanje	24.850	15.739	14.083	-9.111	63,34
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	11.952	5.166	4.674	-6.786	43,22
	Ugovorene i druge posebne usluge	181.660	139.052	46.068	-42.608	76,55
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.123.929	2.532.156	2.253.552	-591.773	81,06
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	723.745	487.925	364.553	-235.820	67,42
	Tekući transferi pojedincima	9.733	4.049	612	-5.684	41,60
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	36.951	8.550	28.100	-28.401	23,14
	Subvencije javnim preduzećima	2.353.500	2.031.632	1.860.287	-321.868	86,32
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	0	0	0	0	0
5.	Kapitalni transferi	5.110.579	2.817.885	2.851.401	-2.292.694	55,14
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	5.103.079	2.810.385	2.851.401	-2.292.694	55,07
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	7.500	7.500	0	0	100
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	0	0	0	0	0
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	701.844	423.380	160.083	-278.464	60,32
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	157.720	141.819	40.696	-15.901	89,92
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	544.124	281.561	119.387	-262.563	51,75
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	701.844	423.380	160.083	-278.464	51,75
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	0	0	0	0	0
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0

	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	0	0	0	0

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu odobrilo dana 28.02.2019. godine.

**Ministar
Donko Jović**

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine			
Naziv institucije: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	5.423.170	4.629.538	117,14
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	0	0	0
2.Vrijednosni papiri	165.381	65.226	253,55
3.Kratkoročna potraživanja	0	0	0
4.Kratkoročni plasmani	0	0	0
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	5.257.789	4.564.312	115,19
6.Zalihe materijala i robe	0	0	0
7.Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8.Kratkoročna razgraničenja	693.599	404.570	171,44
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.959.592	1.536.213	127,56
9. Stalna sredstva	1.265.993	1.131.643	111,87
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	693.599	404.570	171,44
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	0	0	0
12.Dugoročni plasmani	0	0	0
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15.Vrijednosni papiri	0	0	0
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18.Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	6.116.769	5.034.108	121,51

II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	5.477.170	4.629.538	118,31
19.Kratkoročne tekuće obaveze	1.532.448	875.450	175,04
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22.Obaveze prema zaposlenicima	217.534	204.334	106,46
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24.Kratkoročna razgraničenja	3.727.188	3.549.745	105
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25.Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26.Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27.Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	639.599	404.570	158,09
28.Izvori stalnih sredstava	639.599	404.570	158,09
29.Ostali izvori sredstava	0	0	0
30.Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	6.116.769	5.034.108	121,51

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine odobrilo dana 28.02.2019. godine.

Ministar
Donko Jović